

CENTRUM STAD

EEN GOED
GESPREK
OVER LEVEN
IN EEN STAD.
DEZE WEEK:
AMSTERDAM

De beroemde tatoeagekoning Henk Schiffmacher predikt de revolutie in Amsterdam. ‘We moeten ons bevrijden van de rest van Nederland, prikkeldraad om de stad heen zetten en hier het sodom en gomorra van maken zoals we dat eigenlijk van plan waren.’ Door Katrien Steyaert, foto Johan Jacobs

U bent mijn gids in Amsterdam, wat doen we?

‘Varen op de gracht. Daar leer je de stad goed kennen en zie je de architectuur, die getuigt van de diefstal in de koloniale tijd. Op die rijkdom is Amsterdam gebouwd. We gaan natuurlijk ook naar het fenomenale Rijksmuseum. Kunst en muziek vind ik heel bijzonder. Ik kijk en luister ernaar om “mijn ogen te wassen”, zoals mijn vrouw het zegt. Als je een hoop problemen hebt of het even niet meer weet, dan zoek je een soort ver-

maak. Een van de beste en goedkoopste plekken daarvoor is het museum. Je kun ook veel geld uitgeven aan hoeren en drank, maar dat leidt tot niet veel (*lacht*). Boeken helpen me minder, misschien omdat ik de laatste tijd nogal gericht lees. Dan doe je geen onverwachte ontdekkingen. Je zou in die modus moeten geraken, ook in het leven, dat je je langs alle kanten dingen laat aangeven in plaats van ze te zoeken. Dat zeggen ze ook over de liefde.’

Hoe groot is de liefde voor uw Tattoo

Museum?

‘Toen ik pas begon, heb ik tatoeageconventies uit de grond gestampt. Daar begon de renaissance van de tatoeage en zo ben ik ook een stuk het gezicht geworden van Amsterdam in het buitenland. *I left my marks*, dat is hartstikke leuk. Ik doe nu mijn best om het museum goed te houden, maar alles van waarde is weerloos. Ik word knettergek van alle bepalingen, wetten en vergunningen in dit land. Het is zo beklemmend. In een tijd van crisis moet je juist veel aan de inventivi-

**'TEVREDENHEID IS DES DUIVELS
OORKUSSEN. JE MOET BLIJVEN
STROOMOPWAARTS ZWEMMEN, NIET
STROOMAFWAARTS'**

teit van mensen overlaten, in plaats van de artistieke vrijheid geweld aan te doen met vijf belastingbrieven per jaar.'

Houdt dat u ook van het schilderen af?

'Nee. Schilderen loopt als een soort curve door mijn bestaan, met pieken en dalen. Ik heb nu al even niet meer geschilderd, maar na een tijd zou ik weer op dat vruchtbare punt komen, het moment waarop je je gemakslijn vindt en alles kunt. Met tatoeëren is het net zo: na een halve dag intensief tekenen kan ik alles. Dan is het één groot feest en schijt ik de ontwerpen zo uit mijn potlood. Ik vind de meeste inspiratie in barokke, frivole kunst, zoals die van Bruegel, Rubens

of Bosch. En tegenwoordig Wim Delvoye.'

Zou u zich thuis voelen in België?

'O ja. Ik kom vaak in Brussel. Bouillabaisse gaan eten of garnalkrokotten: heerlijk! Alles is bourgondischer en ronder bij jullie. Ik ben nog steeds gek op de katholieke kerk, zonder dat ik er ook maar iets van geloof. Dat mogen biechten, je hele ellende kwijt kunnen en opnieuw mogen beginnen, dat bevalt me wel. Veel meer dan het calvinisme, dat hier alles zwart-wit heeft gemaakt.'

Draagt u dat mee?

'Ik kom uit een katholiek middenstandsgezin in een heel klein, gereformeerd stadje. Je moest er voorzichtig laveren en zeker je vuile was

niet buitenhangen. Ik ben nog altijd een beetje afhoudend in vriendschappen, ik denk door mijn vader. Zijn hele leven was beschadigd doordat zijn broertje in de oorlog was opgepakt en nooit is teruggekomen. Het was een soort spook dat in de familie zwierf. Ik denk dat ik een dosis wantrouwen heb meegekregen, en over sommige dingen een schaamtegevoel. Nu ben ik heel recht voor de raap, maar over iets als erotiek klap ik bijvoorbeeld niet uit de school. Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.'

Hebt u in Amsterdam de beklemming van uw jeugd afgeschud?

'Het blijft een litteken, maar in Amsterdam heb ik sinds mijn zestiende een vrij leven geleid, met drank »

‘IK HEB EEN HOND, EEN KAT, DRIE PAPEGAAIEN EN EEN VROUW. DIE MOET JE ALLEMAAL UITLATEN, DUS WAT MEER GROEN ZOU WELKOM ZIJN’

en drugs. Maar tegenwoordig helpen de wetten tegen roken en drinken de cultuur van het bruine café naar de kloten. Dat stuit deze oude piraat tegen de borst. Wat mij betreft hebben we morgen revolutie in Amsterdam en bevrijden we ons van de rest van Nederland. We zetten prikkeldraad om de stad heen en maken hier het sodom en gomorra van zoals we dat eigenlijk van plan waren.’

Waar is het misgegaan?

‘Met hiv. Dat was hooi op de vork van een hoop moraalridders en de hele seksuele revolutie ging uit als een nachtkaaarsje. Ik kom heus niet om van ellende, maar ik vind dat je een beetje mag klagen. Ook over jezelf. Tevreidenheid is des duivels oorkussen. Je moet blijven stroomopwaarts zwemmen, niet stroomafwaarts. Ik

heb nooit gedacht dat ik klaar was.’

Op uw zestigste brandt u nog van ambitie?

‘Natuurlijk. ’s Avonds ga ik vaak zitten schrijven of tekenen tot ik letterlijk omval. Ik ben een halve ADHD’er en het is een goeie manier om me te concentreren. Maar eigenlijk is ambitie een kwaad dat door je lichaam jaagt. Ik zou het soms willen wegsnijden. Aan de andere kant: het slenterende leven, het lamledige nietsdoen vind ik ook verschrikkelijk. Je moet een soort balans vinden.’

En, is het gelukt?

‘Ik geloof het niet. Ik heb nooit een moment van bezinning. Soms voel ik een beetje behoefte aan rust en natuur. Ik heb een hond, een kat, drie papegaaien en een vrouw. Die moet je allemaal uitlaten, dus wat meer groen

zou welkom zijn. Waarom ik dan nooit uit Amsterdam vertrokken ben? Ik ben waarschijnlijk een lafaard, een schijterd die veel te veel aan zijn zekerheden vasthangt.’

Er zijn toch ook goede redenen om te blijven?

‘Natuurlijk, mijn twee dochters. De ene kan goed schrijven en heeft op haar twintigste alle Amerikanen gelezen. Ze kan alle boeken van me krijgen, zolang ze maar niet in een negen-tot-vijf-situatie duikt. Ik wet dat ik het ze met mijn ogenschijnlijke vrijheid soms moeilijk maak, maar ze komen wel terecht. Mijn oudste dochter is ook tatoeëerder. Ik vind het leuk dat ik mijn beroep heb kunnen overdragen. En mijn dochters zijn twee ontzettend leuke wijven!’